

ΗΓΕΜΟΝΙΚΟΝ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

Πολυτίμη Λυκιαρδοπούλου.

Τὰ Ψωμουνικὰ ἥθη ἐν τελῶς τῶν ἡμετέρων διαφέρουσι, καὶ διὰ τὸν ἀγνοοῦντα αὐτὰ Ἑλληνας πλεῖστα τῶν τοῦ ἡγεμονικοῦ τούτου εἰδυλλίου παραχρένουσι τελείως ἀκατανόητα.

Ἡ μίξις τοῦ Ψωμουνικοῦ αἵματος μεθ' αἵματος Ψωμικοῦ, Σλαχικοῦ, Οὐγγρικοῦ, Ἑλληνικοῦ Ἀθηγγανικοῦ, ἡ λιπαρὰ καὶ γονιμωτάτη γῆ, ἡ συγχρήσις τὴν Ἐσπερίαν ἐπικοινωνίᾳ παρήγαγον φυλήν πολλὰς μὲν τὰς ἀρετὰς ἔχουσαν, ἔξοχως ὅμως μαλακήν, φιλήδονον, σχεδὸν Ἐπικούρειον, ἀγαπῶσαν τὸν βίον καὶ τὰς ἐν αὐτῷ ἀπολαύσεις καὶ θύουσαν τῷ ἀδημάστῳ τῆς Κύπριδος υἱῷ μετὰ λυρικῆς ὅλως θέρμης καὶ ἀπλοκῆς ἀφελείας, οἷα θὰ ἔξπληττε τὸν πράγματι, ἐπὶ τοῦ παρόντος τούλαχιστον, αὐστηροτάτων ἀρχῶν Ἑλληνα.

Ἡ ἐκ τοῦ κλίματος αὕτη καὶ τῶν ἔξεων προδιαίθεσις τοῦ σώματος, ἡ διερεύθυντος μὲν ὑπὸ ἐκνευριστικωτάτης ἔθιταις μουσικῆς καὶ ἡδονικωτάτων δημοτικῶν ἀστράτων, διέπλασεν ἥθη ἐκτάκτως μαλακά. Ἡ πρὸς ἄλληλα τῶν φύλων σχέσις εἶναι λίαν στενή, οἱ μεταξὺ αὐτῶν φραγμοὶ ἀραχνοῦσιν, εἴναι οἱ δ' οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ χαλαρότατοι.

Εἰς τὴν τοιεύτην τῶν ἥθων διάπλασιν τὰ μάλιστα συνετέλεσεν αὐτὴ ἡ τῆς Ψωμουνίδος γυναικὸς παράδοξος καὶ ίδιορρυθμος φύσις. Ἡ γυνὴ ἐν Ψωμουνίκῃ, ὡς παρὰ ταῖς καθηκόντος σλανικαῖς φυλαῖς, εἴναι κατὰ πολὺ καὶ ἐν πᾶσιν ὑπερτέρα τοῦ Ψωμουνίου. Καὶ νοῦν δεξιώτερον ἔχει καὶ δέξινοιαν θαυμασίαν καὶ θάρρος καὶ θέλησιν καὶ ἀντοχὴν εἰς τοὺς ψυχικοὺς πόνους. Κατὰ τοὺς λιμουός, οἵτινες ἐπισυμβίνουσιν ἐν Ψωμουνίᾳ μετὰ τὰς μεγάλας ἀφορίας, ὁ Ψωμουνός χωρικὸς φύρων τὴν κατσούλαν του, εἴδος καλύμματος τῆς κεφαλῆς χονδροειδοῦς ἐκ μηλωτῆς, κάθηται

ΕΛΕΝΗ ΒΑΚΑΡΕΣΚΟΥ

ἔξωθεν τῆς τρωγλοειδοῦς καλύβης του, σταυρώνει τὰς χειράς του, μηδὲν ἐλπίζων, ἀφινόμενος εἰς τὴν μοιράν του. Ἡ Ψωμουνίς χωρικὴ ἀπεναντίας ἀντλοῦσα θάρρος καὶ πεποίθησιν ἐκ τῆς φύσεώς της αὐτῆς, δὲν παρασύρεται ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας, καταλείπει εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ συζύγου τὰ τέκνα της, μεταβαίνει εἰς τὴν πλησιόχωρον πό-

λιν καὶ μεταμορφούμενη εἰς ὑπηρέτριαν ἢ μαγείρισσαν, σώζει τὴν οἰκογένειάν της. Ἡ αὐτὴ δὲ καὶ εἰς τὰ γράμματα ὑπεροχὴ παρατηρεῖται. Τὸ παρελθόν θέρος μεταξὺ 100 μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου 28 μόλις ἔτυχον ἀπολυτηρίου, ἐκ τῶν 40 δὲ μαθητριῶν ισοβαθμίου παρθεναγωγείου ἀπασαι ἀπελύθησαν μὲν λαρυρόν βαθμόν.

Ἡ τοιαύτη τῆς Ψωμουνίδος ὑπεροχὴ καθιστᾷ αὐτὴν παρατολμωτέραν εἰς τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι, τοῦ δράν, ἀνδρικοτέραν εἰς τὰς κινήσεις εἰς τὸν κοινωνικόν της βίον.

Ἡ Ψωμουνίς καπνίζει, πίνει, χαρτοτακτεῖ, παραδίδεται μετὰ μανίας εἰς τὴν ιππασίαν, εἰς τὴν διφρηλασίαν, εἰς τὴν δικηγορίαν, εἰς τὴν ιατρός, καθηγητής, δικηγόρος. Ἔν μιὰ λέξει εἴναι παντελῶς χειροφετημένη καὶ δὲν βλέπει ἀρεστῶσαν πολὺ τὴν ήμέραν, καθ' ὃν θ' ἀποκτήσῃ πρώτη αὐτὴ ἐκ τῶν Εἰρωπαίων γυναικῶν τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφίζειν καὶ Φηρίζεσθαι. Τοιεύτη ἡ Ψωμουνίς καὶ τοιεύτη ἡ περιώνυμος δεσποινίς Ελένη Βακαρέσκου, τέλειος τύπος τῶν γυναικῶν τῆς χώρας της.

*
Ἡ οἰκογένεια τῶν Βακαρέσκων, καίτοι μὴ φέρουσα πριγκηπικὸν τίτλον, εἴναι μία τῶν ἀρχαιότατων τῆς Ψωμουνίας. Πλειστοί Βακαρέσκοι ἀναφέρονται ἐν τῇ ιστορίᾳ, ὡς ἔξυπηρετήσαντες ποικίλως τὴν πατρίδα των. Τῷ 1714 ἡ Ὑψηλὴ